

Un număr vechiu 7 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: N. C. SCHINA, Președinte la Curtea de Apel București

COMITETUL :

D. NEGULESCU, Profesor la Facultatea de drept din București
 G. PLASTARA, GR. CONDURATU, V. ANGHIELOVICI, ALEX. CERBAN, ALFRED JUVARA
 Prof. la Facultatea de Drept, Consilier la Curtea de Apel, Dr. în Drept din Paris, Dr. în Drept din Paris, Dr. în Drept din Paris
 din București, din București, Judecător Tribunalul Ilfov, Profesor Universitar, Avocat
 Secretar de Redacție: E. C. DECUSARA, Dr. în drept din Paris, Șeful Statisticii Judiciare

ABONAMENTUL

Un an p. Banci, Case Comerc. și Autorit. 200 lei
 „Magistrați și Avocați” . . . 120 „
 O luni prețul cel de sus pe jumătate

APARE ODATA PE SAPTAMANA
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc todeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEL, 5
 Lângă Palatul Justiției
 TELEFON 13/29

D-l Aristide Blank, întorcându-se din Paris, unde a desfășurat cunoscuta activitate binefăcătoare pentru studențimea română de acolo, Consiliul de Administrație al Societății Anonime „Curierul Judiciar” a hotărât a-l da un banchet pentru concursul pe care l'a dat acestei Societăți și reviste în realizarea scopurilor lor culturale.

Acest banchet va avea loc Marți 29 Iunie cor. ora 8¹/₂ seara în Sala Restaurantului Hotelului Bulevard.

«CURIERUL JUDICIAR»

Diracțiunea revistei „Curierul Judiciar” a însărcinat pe d-l Consilier Gr. Conduratu, membru din comitetul de redacție, pentru strângerea materialului necesar la lucrările pregătitoare ale unificării legislației.

În realizarea acestei însărcinări ce d-a-a a binevoit a o primi, va avea cel mai larg concurs al Societății „Curierul Judiciar”, care nu va crușa nici un sacrificiu pentru desăvârșirea marelui operă naționale, care de alt-fel a format primul punct al programului nostru.

Repetăm Apelul nostru către toți colaboratorii revistei și juriștii din toate ținuturile României, rugându-i a trimite „Curierului Judiciar” ori ce date, memorii, studii, observații ce ar putea contribui la atingerea scopului ce ne-am propus.

Eruțițiunea, capacitatea și puterea de muncă a d-lui Conduratu sunt garanții puternice pentru reușita acestei grele întreprinderi.

Diracțiunea

SUMAR

— Justiția în Ardeal de d-l V. M. Dimitriu, Consilier la Curtea de apel Cluj;
 — O nedumerire relativ la Competința Comisiunilor arbitrale din Decret-lege 1420/920, de d-l avocat Dem. G. Teodorescu;
 — Efectele hotărârilor judecătorești în România: Studiu de drept internațional privat de Mircea Possa, Bibliografie de d-l Procuror George Cerbu;

JURISPRUDENȚĂ:

— Curtea de Casție s. I: Plăm cu Violeta Cavanoti (Sporurile de chirie în Basarabia. — Legea Kerensky. — Art. 109-116 c. civ. rus);
 — Casție s. II: Regulament de Competință în cauza lui Nicu Kriger (competința Curților marțiale. — Delictul provizoriu de art.

6 din Decretul-lege 1480/917 e de competența instanțelor ordinare);
 — Casție s. II: Societatea Romino-Americană cu William Fuell și alții (Cine poate uza de dreptul de recurs extraordinar contra unei hotărâri nedăvârșite?);

— Trib. Dolj s. III: Direcția Teatrului Național din Craiova cu Banca Târei (condițiile esențiale ale cambiei);

— Trib. Ilfov s. IV: Toma Mihaescu cu General Gârdeșcu (Declarația de renunțare la Contractul de închiriere făcută de chirias, în caz de vânzarea casei. — Constația prevăzută de art. 4 din Decretul-lege din 1920 cine trebuie să o introducă, proprietarul sau chiriasul?);

— Trib. Romanai s. I: Maria Smărăndescu cu Ilie Ionescu și alții (Actul în desărcare cu data necerții, nu poate fi opozabil creditorului armător);

Rezumatele jurisprudenței Curților de apel și Casție

— C. apel Buc. I: Motive de apel. — Amânare pentru comunicarea lor. — Dacă simpla depunere la dosar constituie o comunicare?

— Secția II: Dacă pe cale de apel, cel declarat absent, la venirea sa, poate anula jurnalul care a instituit curatela și a anula efectele din trecut?

— Secția III: Unde se intentează acțiunile în materie comercială?

— Secția IV: Dacă înaplulul achitat la prima instanță pentru delictul de denunțare calomnioasă, poate, după apelul părții civile, fi condamnat la daune?

— Casție s. I: I. Cum trebuie privit conținutul părții vătămate prin actele declarate existente de decretul-lege 1480/917? 2. Dacă există drept de opoziție în acțiunea în daune recunoscută particularilor pentru actele ad-itive de autoritate care-i vătămă?

— Casție s. II: I. Despre admissibilitatea probei cu martori în penal; 2. Despre efectele neîntrevănuțului.

— Casție s. III: I. Dacă se poate considera ca timbrat un contract care de și scris pe timbru legal, dar nu poartă viza Ad-ției financiare? 2. Notificarea recursului părții în materie de exproprie. — Cine declară utilitatea publică?

JUSTIȚIA ÎN ARDEAL

„După frământările unei revoluții, când totul amenința cu prăbușirea, când patimele deslănțuite ridicaseră crima și jaful la rangul de virtute, ordinea și dreptatea au fost întronate în Ardeal cu ajutorul magistraților români.”

A trebuit multa abnegație din partea magistraților chemați să aplice legile și să execute ordonanțele, la o populație în bună parte frământată de ura răzbunării. Gărzile naționale înființate în Noembrie 1919 și-au avut desigur rolul lor, dar afară de paza avutului comunelor ce apărau, ce puteau face în starea aceea de incoherență de drept? Vine apoi adunarea dela Alba Iulia (1 Decembrie 1918), după care ia ființă Consiliul

1) D-r. A. Lazăr: Către magistrați români „Revista de Drept” Sibiu No. 5-8.

Dirigent ²⁾ care a condus treburile publice în Ardeal, până la a lui disolvare. Actualmente așezările lăsate își urmează mersul sub diriguirea guvernului central din București, conduse de comisiunea de unificare.

Prima grijă a acestui Consiliu a fost, să decreteze rămânerea în vigoare a tuturor legilor, ordonanțelor, regulămintelor și statutelor legale aflate în ființă înainte de izbucnirea revoluției în Ungaria din Octombrie 1918. ³⁾

Desigur orânduiala a fost făcută în mod provizor și cu excepțiile cuvenite în sensul scoaterii din uz a tuturor legilor cu caracter administrativ.

Ele creaseră direct sau indirect privilegiile Ungurilor. S'au abolit asemenea acele legi și ordonanțe maghiare cu caracter constringent în ce privește confiscarea averilor dela români, ș. a.

Sentințele au a se da de către instanțele de judecată în numele legilor (Ungurești) și a ordonanțelor Consiliului Dirigent.

Această teorie a continuității de drept în Ardeal a fost rezultatul unei situațiuni fatale. Legile din vechiul regat n'ar fi avut cine să le aplice lipsind personalul pregătit; iar magistrații români din Ardeal nu le cunoșteau ⁴⁾

Prin acelaș decret, Cons. Dirigent, recunoscând ca funcționari ai Ardealului pe toți cei aflați în funcțiune la data decretului, întărește mai departe pe magistrați în locurile lor. Are însă grijă să le ceară tuturor depunerea jurământului. ⁵⁾

Acelaș Consiliu Dirigent din considerațiuni de serviciu și în deosebi din punct de vedere a liniștii publice, suspendă inamovibilitatea magistraturii odată cu concentrarea în mâna șefului de resort al justiției, a drepturilor de supraveghere și disciplină asupra ei, luând tot odată în mână și bunul mers al justiției în general (Drepturile de veghe și disciplină erau în mâna președintelui Curții de apel și procurorului general).

Limba oficială de judecată fiind limba română, se stabilește, că în județele unde națiunile conlocuitoare fac a cincea parte din populațiune, să se realizeze principiul ca fiecare să fie judecat în limba sa proprie. ⁶⁾

2) Titlul: Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria. Părțile Ungurene înseamnă poate porțiuni românești din Transilvania alipite Ungariei. Sub titlul de Ardeal se înțelege așa dar: Transilvania, parte din Banat, Crișana, parte din Maramureș și părțile Ungurene, omise din titlatură pentru prescurtare.

3) Decretul No. 1 din 24 Februarie 1919.

4) Tradiții Ungare în justiția Ardeleană. «Revista de Drept» Sibiu No. 5. 8.

5) Ordonanța No. 121/1919 după formula: Jur pe a tot știutorul Dumnezeu de a fi credincios Regelui Ferdinand I și Statului Român, de a respecta cu sfințenie legile țării și decretelor, ordonanțelor Consiliului Dirigent și a împlini cu onoare, conștiință și nepărtinire funcțiile ce-mi sunt încredințate. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

6) Legea naționalităților art. XLIV/1868 cu deosebire că în locul limbei maghiare are a se întrebuința limba română.

S'a mai stabilit tot dela început: ⁷⁾

În materie de jurisdicție normele dreptului material, procedura judiciară și extrajudiciară rămân în vigoare întru cât ordonanțele edictate de Cons. Dirigent, nu vor dispune altfel.

Publicațiile instanțelor judecătorești au a se face în «Gazeta Oficială» iar rapoartele de expertiză medicală se vor cere dela Institutul medico-legal d-r. Minovici și Școala superioară de medicină veterinară București. Magistrații, *notarii publici*, ⁸⁾ avocații și experții care vor refuza depunerea jurământului și pierd funcțiunea.

Drepturile lor de pensiuie Statul Român nu le recunoaște; iar avocatul, notarul public și experții nu vor mai putea funcționa.

S'au stabilit răstimpuri de tranziție, pentru ca magistrații, notarii și avocații să-și însușească limba română atât în scris cât și în graiul viu. S'a fixat 6 luni pentru avocați și un an pentru magistrați și funcționarii dela justiție, cu începere dela 2 Ianuarie 1919.

Jurisdicția Curții de Casație (Curia Ungară) din Buda-Pesta asupra teritoriilor din cuprinsul Ardealului încetează. Toate pricinile, de orice natură care pe cale de recurs ar urma să fie înaintate Casației, vor fi ținute în suspensie la instanțele respective. ⁹⁾

Funcționarea Curților cu jurați rămâne mai departe suspendată. ¹⁰⁾ Infraacțiunile de competență lor se împărtășc spre judecata tribunalelor dela reședințele Curților de apel, o parte din acele infraacțiuni trecând și celorlalte tribunale de județ.

Au mai fost luate dispoziții de către Consiliul Dirigent cu privire la funcționarea comisiilor pentru examenele de capacitate cerut magistraților, notarilor și avocaților, înființarea contenciosului și funcționarea lui, condițiile de capacitate ale candidaților la astfel de examene etc.

Greutatea de care s'a isbit chiar dela început, resortul justiției a fost refuzul depunerii jurământului de către majoritatea magistraților unguri.

Pentru bunul mers al justiției, ei au trebuit să fie înlocuiți cu juriști români, luați dintre avocați și foști magistrați, și aceștia puțini la număr, așa că instanțele judecătorești au trebuit

7) Ordonanțele 1569, 1024/1919.

8) Deși edi tată dela început și pentru notarii publici aceștia nici acum n'au depus încă jurământul. Chestia este cu atât mai gravă cu cât notarii publici sunt magistrați, numiți de stat și însărcinați cu autentificarea aproape a tuturor actelor de notariat. Nulitatea actelor întărite de dănsii ar putea eventual fi ridicată înaintea instanțelor. Curios este că ei își continuă oficiile fără jurământ, când ar fi timpul să li se clarifice situația cât de urgent de Ministerul nostru de Justiție?

9) Prin înmulțirea membrilor Curții de Casație decretul-lege recent, astăzi avem o singură Casație pentru România Mare, procesele se vor judeca. După armată justiția a făcut pasul prim al unificării.

10) Ungurii au suspendat funcționarea curților cu juri în 1914.

să funcționeze dela început și au rămas în parte și astăzi descompletate din lipsă de personal.

După ce o bună bucată de vreme lucrurile au mers astfel, s'a făcut apel la juriștii din Regat, mai întâi la avocați și apoi prin Ministerul justiției la magistrații de carieră.

Un mănuchi de magistrați din vechiul regat, au ascultat această chemare patriotică și lăsându-ne așezările gospodărești și situațiile câștigate în țară, le-am oferit cu drag tot capitalul nostru de pricepere și dor de muncă.¹¹⁾

Pe lângă funcționarea zilnică, după interesele serviciului la instanțele judecătorești pe lângă care suntem numiți, mai strângem material în vederea unificării legislației și a magistraturei. Legile în numele cărora se împarte dreptatea în limba românească în Ardeal, sunt cum am arătat mai sus legi ungurești:

Codul penal, procedura penală, codul comercial și cambial, codul de procedură civilă,¹²⁾ precum și din codul privat ungar¹³⁾ partea codificată înțegrită cu codul civil austriac.

Instanțele de judecată sunt: *Judecătoriile de ocoale, Tribunalele de județ și Curțile de apel.*

Contravențiile polițienești se judecă de primar și prim pretor (administrator de plasă) în comunele rurale și de șefii de poliție în comunele urbane ca primă instanță.

Dreptul de apel se exercită în această materie la subprefect pentru cei judecați în comunele rurale și la prefecturile de poliție pentru cei judecați în comunele urbane; iar pentru toți dreptul de recurs și-l exercită înaintea Ministerului de Interne.¹⁴⁾

11) Consiliul Dirigent a numit în magistratura ardeleană din vechiul regat cam vreo 50 de avocați și magistrați; pe acești din urmă cu avizul Ministerului de justiție.

12) Traducerea în românește a acestor coduri aproape că nu există. Sunt vreo câteva traduceri a codului penal și a procedurii civile dar într-o limbă cam neinteligibilă. Se simte mare nevoie de traduceri bune și ele au și început de curând.

13) Un cod civil Ungar întregit nu există nici în Ungurește. Înființarea lui a început încă din 1867, dar nu s'a codificat decât drepturile personale și succesiunile. Această parte codificată se și aplică în tot Ardealul fără excepție. Restul din codul civil este completat parte cu legi uzuale Ungurești, parte cu codul austriac. În general în Ardeal se aplică pe lângă partea codificată ungară codul civil austriac. Totuși în anumite părți se aplică odată cu partea codificată și legile cutumiere ungare ca completare, cum ar fi bunăoară în Circumscripția Curții de apel Cluj, la comunele de teritorii tribunalelor Dej și Deva. (A se vedea pentru detalii în Revista de Drept, Sibiu No. 5-8 pag. 181 articolul semnat d-r. Gh. Popu tratând: Porțiunea legitimă în drepul succesorial Ungar)

14) Din punct de vedere administrativ, Ardealul este împărțit în județe, plăși și comune mari precum și grupe de comune mai mici. În fruntea județului este un prefect de județ care de cele mai multe ori este și al orașului reședință de județ. Este politic și se schimbă. Administrația județului însă este efectiv condusă de un sub prefect (director de prefectură) de carieră și namovibil. Plășile sunt conduse de un prim pretor și mai multe ajutoare. Comunele rurale sunt

Funcționează în Ardeal actualmente 114 judecatorii de ocoale, 19 tribunale de județ și 4 Curți de apel (Cluj, Târgul Mureș, Oradia Mare și Timișoara).

Ca toate instituțiile publice și organizarea magistraturei ungurești este moștenire austriacă din perioada anilor 1849-1867. Modificări au fost aduse de unguri prin legile IV/869, XXI/871, XXV/890 și XVII/891. Organizarea Curților de apel, schimbarea organizației judecătorilor și procuraturilor, parte din aceste legi le-am găsit traduse în românește în colecția legilor din anii 1890 și 1891 editate la Pesta și aduse de armată cu ocazia trecerii pe acolo.

Judecătoriile de ocoale, sunt conduse de un prim judecător și un număr dela 1-5 judecători. Aceștia sunt delegați de șeful judecătoriei cu: *ținerea cârților funduare*,¹⁵⁾ judecarea proceselor civile, judecarea proceselor penale, succesiuni, execuții silite și comisii rogatorii.

Judecă în unul singur: *în materie penală*: contravenții de presă și delicta de ordin polițienesc, contravențiile care în mod expres le sunt date ior spre judecare, precum și toate delicta (vreo 55 la număr) care nu sunt pedepsite cu mai mult de un an de zile închisoare.

În materie civilă judecătoriile de ocoale judecă acțiunile mobiliare și în revendicare, precum și contracte de închiriere până la valoarea de 25.000 coroane, precum și acțiunile posesorii.

Grefa este condusă de unul sau mai mulți notari,¹⁶⁾ precum și de un director de birou, oficiali, manipulanți și diurniști, care ar echivala la noi cu grefier, arhivar și copist. Este asemenea un conducător de carte funduare.

La judecatorii funcționează procurori delegați dintre candidații la judecător sau notar și care fac practică. Judecătorii de ocol pot autentifica unele acte cum ar fi de pildă cele dotale, dar

duse de primari și notari rurali. Poliția în comunele urbane este condusă de șefi de poliție, împărțite fiind aceste poliții în 4 circumscripții sub conducerea a 4 inspectorate cu 4 prefeți de poliție pentru tot Ardealul. Nu există nici o legătură între conducerea polițienească și cea administrativă. În comunele rurale sunt jandarmi ca la noi.

15) Studiul acestei admirabile instituții, «cărțile funduare» va forma materia unui articol viitor. Similar la noi avem registrul proprietății instituit în 1908 prin legea judecătorilor de ocoale.

16) Notarii sunt magistrați selecționați prin examene de capacitate. Sunt notari publici numiți de stat și însăreinați cu autentificarea actelor publice cu excepția a 2 sau 3 categorii lăsate (judecătorilor și tribunalelor) și sunt notari de instanță atașați pe lângă judecătorii de tribunale și curți de apel. Acești din urmă sunt candidați la posturi de magistrat, cei dela curțile de apel unii având grad de judecător. Au în ședința rolul grefierilor, nu semnează sentințele. Pot fi însăreinați cu redactarea hotărârilor, dar nu au îndatorirea de a o face, ci de drept redactarea aceasta trebuie s'o facă neapărat magistratul referent. Notarii dela comunele rurale sunt secretari comunali și nu sunt titrați; actualmente nici nu se mai numesc notari.

numai dintre acelea care prin lege nu sunt date spre autentificare notarilor publici ⁴⁾, singurele organe oficiale de autentificarea actelor.

Judecătorul de ocol poate face ca și la noi, investigații ca judecătorii de instrucție în materie de crimă, însă în mod cu totul trecător; pot instrui cu același caracter pe infractorii minori, de oarece infracțiunile comise de aceștia sunt exclusiv de competența tribunalelor corecționale.

Tribunalele de județ—jurisdicția cărora nu corespunde totdeauna cu aceea a județului—și au reședințele în capitala județului. Sunt conduse de un președinte și doi președinți de senat (secțiune) precum și de mai mulți judecători de tribunal a căror număr variază și este fixat bugetar.

Judecă în prima instanță și ca instanță de apel procesele venite dela judecătorii grupate în jurul tribunalului. La începutul fiecărui an judecătoresc (1 Ianuarie) se numesc de președinte, judecătorii ce vor alcătui următoarele senate:

Senat civil	Pur civil
	Comercial
	Urabrial (fidiscomise)
	Asigurări muncitorești
Senat criminal	Minier
	Pur criminal
	Infractorii minori
	Camera de acuzare
	Contravenții de monopol

Complectul este totdeauna de trei, cu președintele. Judecă în primă instanță toate afacerile în materie civilă care excede competența judecătorilor de ocol; iar în materie penală, tot ce trece peste competența instanței prime, în plus infracțiunile toate săvârșite de minori. Curțile cu juri fiind suspendate, infracțiunile de competența acestora sunt trecute în judecata tribunalelor.

Camera de punere sub acuzare este totdeauna alipită de tribunale, în timp normal, curțile cu juri funcționând pe lângă tribunale. Unul sau mai mulți judecători dela tribunal sunt delegați de minister ca judecători de instrucție.

În mod excepțional și pentru anumite acte judecătorii pot autentifica.

Grefa tribunalului este condusă totdeauna de mai mulți notari, precum și de directori de birou oficiali, expeditori și diurniști, ca funcționari de manipulație.

Portărei nu există pe lângă tribunale și Curți de apel. Ei fac oficiu numai în materie de execuție silită și sunt alipiți la judecătorii de ocol.

Scoaterea citațiilor în civil, ca și citarea părților în materie penală, se face de către manipulanții din grefă, după indicația președinților de senate la tribunale și aceea a consilierilor referenți la Curțile de apel.

Citațiile sunt înmânate părților prin autoritățile publice, de către așa numiți înmânători de citații.

Tribunalele Alba Iulia, Caransebeș și Satu Mare, judecă singure în prima instanță și acțiunile civile în materie minieră. Fiecare din aceste tribunale au fixate anumite teritorii ce țin în această materie de jurisdicția lor teritorială.

Parchetul, alipit de tribunal, este condus de un prim-procuror și mai mulți procurori, al căror număr variază, fiind determinat bugetar. După legea de organizare judecătorească XVII/1891, publicată în românește în colecția legilor 1891, membrii parchetelor nu sunt socotiți propriu zis la fel cu ceilalți magistrați, deși li se cere aceleași condiții la numire. Ei funcționează în baza unei autorizațiuni a Ministerului de justiție, care le-o poate oricând retrage. În caz de mutare sau înlocuire, membrii parchetului nu-și perd salariul și trebuie să li se dea loc ca judecător în aceeași clasă de salarizare ce au avut-o pe lângă instanța judecătorească la care a funcționat parchetul.

Procurorii nu instrumentează singuri la cabinețe, ei prin auxiliarii poliției și jandarmi. Au ca singură îndatorire să deschidă acuza publică la cabinetele de instrucție și să susțină acuzarea înaintea instanțelor respective.

Grefa parchetului este condusă de un director de birou, manipulanți și diurniști.

Inchisorile preventive sunt alipite pe lângă judecătorii de ocol și pe lângă tribunale.

Curțile de apel (Tablele judecătorești Regale) sunt în număr de 4 pentru întreg Ardealul ⁵⁾.

Au sub a lor jurisdicție tribunalele și judecătorii de ocol în număr după cum urmează:

Curtea Cluj 7 tribunale și 31 judecătorii;

Curtea Târgul Mureș 4 tribunale și 20 judecătorii;

Curtea Oradea Mare 4 tribunale și 24 judecătorii;

Curtea Timișoara 4 tribunale și 26 judecătorii.

Curțile de apel, pe lângă funcționarea lor ca instanțe de judecată, fac oficiu de instanță disciplinară, de examinare și de numire pentru funcționarii inferiori dela judecătorii și tribunale. Au reședința în orașele al căror nume îl poartă.

Curtea este condusă de un președinte și doi președinți de senat (secție). La începutul anului judecătoresc, președintele Curții procedează la formarea următoarelor senate ale Curții:

Senat disciplinar (pentru judecata magistraților dela judecătorii și tribunale);

17) Până la 1890 funcționa pentru întreg Ardealul numai Curtea de apel dela Târgul Mureșului. Organizarea Curților de apel din Ungaria s'a făcut tot după modelul austriac, prin legea XXV/1890. Cu această ocazie numărul Curților de apel s'a ridicat la 11 pentru toată Ungaria. Patru din ele funcționau în Ardeal și ele au rămas și funcționează și astăzi.

Senat prezidial (numirea personalului de manipulație);

Senat de examinare (pentru personalul grefelor);

Senat de examinare (pentru păstrătorii cărților funduare);

Senat pentru reforma agrară;

Iar ca instanță de judecată: Senat civil și penal.

Curțile de apel judecă în complectul de trei consilieri, cu prezidentul senatului respectiv sau cu prezidentul Curții, când acesta voeste, ca instanță de apel și ca instanță de recurs. Judecă în apel toate afacerile civile și penale de la tribunalele din jurisdicția sa, iar ca instanță de recurs primește afacerile venite de la judecătoriile de ocoale din circumscripție, precum și recursurile în materie de libertate individuală hotărâte în primă instanță de judecătorii de instrucție și camerele de punere sub acuzare de pe lângă tribunale prin ordonanțe și după ce au fost apellate la tribunale.

Între termenii «apel» și «recurs» nu se face nici o deosebire de către cei cari le declară înaintea Curții.

Orice dosar al unei cauze civile sau penale, venit spre judecare la Curte, i se numește de președintele de senat respectiv un consilier respectiv. Acesta este dator să cunoască perfect dosarul, de oarece conduce cauza a cărui motivare îi este încredințată.

Ca personal auxiliar, pe lângă consilierii Curții determinați bugetar ca număr și cei doi președinți, orice Curte de apel are:

Un secretar al președintelui, care are grad de judecător și care conduce biuroul președințial, mai mulți notari de ședință și substituiți de notari.

Grefa mai are un director superior, oficiali superiori manipulanți, diurniști și dactilografi, cari îndeplinesc servicii de greșeri-ajutori, arhivari, registratori, copisti și practicanți dela noi.

Parchetul general depe lângă Curtea de apel este condus de un Procuror general și mai mulți substituiți. Are în cadere susținerea acțiunii publice înaintea Curții de apel, dar acest drept și-l exercită prin delegație dată unui procuror de tribunal. Nu exercită direct acțiunea publică și actualmente nu exercită nici controlul asupra parchetelor din Circumscripția Curții, acest drept fiindu-i luat de Ministrul de Justiție.

Grefa parchetului general este condusă de un director de birou și de manipulanți.

Execuțiile penale se fac de către parchete.

Ca erarhie, magistratura este organizată ca în vechiul regat. Ajutori, substituiți și supleanți nu există. Practicanții de notari ar fi ca magistrații stagiari. Primul grad în magistratură este acel de judecător; președinții de tribunal au rang de consilier de curți de apel. Președinții de senate

la tribunale au acelaș grad, iar președinții de senate la curte au rang de consilier de casație. Președintele curții de apel, (prim președintele) are rang de președinte de casație. Există avansare pe loc a tuturor magistraților, chiar și la judecătorii de tribunal și spre deosebire de regat pot fi numiți deodată judecători, bună oară, de tribunal cu rang de consilier de curte de apel sau președinte de tribunal (prim președinte) cu rang de consilier de casație.

Ca leață, magistrații sunt încadrați în clase cu grade de salarizare și la fel cu ceilalți funcționari ai statului cu titluri academice. Sunt 2 clase de salarizare, fiecare clasă are 3 grade până la clasă V care are 2 grade iar clasele IV, III și II n'au grade. Numirea în clase se face de Ministru, iar trecerea prin avansare dela grad la grad se face automatic și exact la împlinirea a doi ani de funcționare fără pedeapsă.

După clasă I sunt plătiți primii miniștrii, cu cl. II miniștrii, cl. III secretarii generali. Magistrații sunt cuprinși începând cu cl. VIII (990 lei lunar) și până la cl. IV (2200 lei lunar) dela judecător până la președintele curții de apel, care are bine înțeles rang de președinte de casație. Diferența ca leață dela grad la grad ar fi vreo 700 lei pe an. Consilierii curții de apel sunt plătiți după clasă VI cu cele 3 grade și primesc între 1300-1500 lei lunar, președinții de secție la curte, având rang de consilier de casație, sunt plătiți după clasă V (vreo 1600-1800 lunar).

Din faptul că gradul în magistratură este plătit după anumită clasă, se confundă gradul în magistratură în vorbirea curentă cu clasă după care este plătit. Bună oară magistratul plătit după cl. VI, orice grad, se știe că are rang de consilier de curte de apel, cel de cl. VII sau VIII de judecător de tribunal.

La numirile în magistratura ardeleană s'a luat ca normă vârsta și anii serviți chiar în altă funcție decât ca magistrat pe lângă titlurile și drepturile de jurist și avocat. Clasele de numire au fost apreciate conform legii de cei care le-a făcut.

Voi încerca să desvolt într-o serie de articole viitoare, observațiuni asupra materiilor mai de seamă și schițate în cele expuse:

VASILE M. DIMITRIU

Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Mai 1920 Cluj.

O NEDUMERIRE

relativ la competența Comisiunilor arbitrale
din decretul-lege No. 1420/920

Prin art. 14 din Decretul-lege No. 1420 din 2 Aprilie 1920 «pe lângă fiecare judecătorie de ocol din comunele urbane se institue sub pre-

sedința judecătorului, o comisiune arbitrală cu câte un reprezentant al proprietarilor și un reprezentant al chiriașilor».

Rolul acestei comisiuni este: «să se pronunțe asupra oricăror cazuri prevăzute prin Decretul-lege și a stării la stricta lor aplicare».

A înșira toate atribuțiunile acestei comisiuni este a face un studiu ce depășește limitele acestui articol de aceea pentru amănunte trimitem la textul Decretului-lege.

Urmărim numai o chestiune, aceea dacă această comisiune este o instanță de primul și ultimul grad, sau este o instanță de primul grad și hotărârile sale sunt supuse apelului la Tribunale și dacă afară de această comisiune Tribunalul nu este competent în această materie ca instanța de prim grad, care dă hotărâri supuse apelului la Curte și în caz afirmativ, dacă competența nu se regulează după art. 30 din legea judecătorilor de ocoale.

Intr'adevăr, după principiile stabilite de procedură, un proces în regula generală trece prin două grade de jurisdicțiune. Se fac însă excepțiuni pentru sume mici la judecătorii de ocoale și pentru oarecare infracțiuni la legi speciale.

Citind organizarea instanței din Decretul-lege No. 1420/920, care începe cu art. 14, vedem că idea legiuitorului a fost ca să formeze o singură instanță care judecă până la orice sumă cu drept de recurs. Motivul este foarte laudabil: să se termine cât mai repede și cât mai echitabil procesele între proprietari și chiriași, care au în comisiune fiecare câte un reprezentant.

Intr'adevăr toată lumea se plânge de incetineala proceselor, de procedura complicată și datătoare de mijloace de șicană. Oare nu se poate legifera într'o materie până ce chestiunea nu capătă un caracter de turburare socială?

În timpul din urmă prin modificarea legii timbrului și înregistrării, s'a găsit un mijloc de a termina procesul mai repede, s'a pus taxe atât de mari, că s'au suprimat. O soluție foarte stranie, în loc să se găsească mijlocul de a judeca procesul repede și fără cheltuieli mari, s'a recurs la suprimarea lor. S'a pierdut oare din vedere rolul justiției într'o societate? Dacă justiția încetează nu li ia oare anarhia locul? Neputând să mai recurgă la justiție, omul va fi nevoit să recurgă la forță. Intr'adevăr, procesele s'a înmulțit, dar nu trebuie să se uite că în timpul războiului s'au făcut multe nedreptăți și foarte puține au putut să vadă lumina justiției. Dar asupra acestei chestiuni cred că vor vorbi destui.

Deci Decretul-lege No. 1420/920 conține dispozițiuni foarte laudabile: instituirea unei singure instanțe, suprimarea dreptului de apel, termen de judecată în 5 zile, etc. Chiriașul sau proprietarul

câștigă dreptate în scurt timp și aceasta are influență asupra bunului mers al treburilor.

Va să zică al doilea grad de jurisdicție este suprimat și competența comisiunii arbitrale este întinsă până la orice sumă, când valoarea locativă într'o afacere ar fi anual de sute de mii de lei.

Decretul-lege nu vorbește nimic de instanța de gradul al doilea.

Cu toate că chestiunea se pare clară și neluând-oasă, lucrurile nu stau astfel. Legiuitorul a instituit și instanța de apel. Iată ce spune art. 24: Hotărârile pronunțate contradictoriu, precum și cele pronunțate asupra unei opozițiuni sunt atacabile la Tribunal pentru incompetență, exces de putere, violare de lege sau vătărată eroare de fapt. Tribunalul evoacă întreaga afacere pe care o judecă în prima sau ultima instanță după competența sa. Acest text este identic cu art. 106 și 107 din legea judecătorilor de ocoale.

Va să zică Tribunalul de județ judecă afaceri ce derivă din Decretul-lege No. 1420 în prima instanță și cu drept de apel la Curte. Dacă judecă în prima instanță, dela ce sumă începe competența sa și încetează a comisiunii arbitrale? Nu găsim nimic în Decretul-lege. Nu rămâne decât să ne conducem după regulile stabilite în legea judecătorilor de ocoale relativ la legea proprietărilor.

Intr'adevăr, după art. 30 din legea judecătorilor de ocoale, judecătorul este competent în ultima instanță într'o afacere când valoarea locativă anuală este de 150 lei și în prima instanță când această valoare se urcă la 1500 lei. Peste această valoare instanța competentă este Tribunalul în prima instanță și Curtea în instanța a doua.

Să luăm cazul în care înaintea comisiunii arbitrale se judecă o afacere unde chiria anuală este mai mare de 1500 lei, fie 3000 lei. Cel ce va avea interes va face recurs la Tribunal pentru incompetență, violare de lege și exces de putere.

Recursul va fi primit căci comisiunea arbitrală a fost incompetentă, motiv de recurs prevăzut de art. 24 din Decret. În cazul acesta va judeca în prima instanță, după cum prevede același articol. Dacă chiria anuală este dela 150 până la 1500 lei procesul se va judeca de comisiunea arbitrală în prima instanță, iar pe cale de recurs pentru vătărată eroare de fapt Tribunalul va judeca în ultima instanță ca instanță de fond.

Dat fiind textul Decretului-lege nu se poate deduce altă argumentare juridică.

Chestiunea a doua că Tribunalele sunt comisiuni arbitrale competente dela 1500 lei în sus este mai simplă. Dacă Tribunalul judecă în prima instanță, după regulile competenței sale, după art. 24 din Decretul-lege, de ce părțile nu s'ar adresa direct

Tribunalului să se procedeze de altfel în materie de drept comun.

Pentruca să fac o acțiune la comisiunea arbitrală pentru o afacere unde chiria locativă anuală trece de 1500 lei anual, căci voi avea un motiv sigur, incompetență și Tribunalul 'mi va primi recursul judecând în prima instanță. Cu modul acesta s'ar mai adăoga încă o instanță inutilă și ași avea patru grade de jurisdicție: Comisiunea arbitrală, Tribunalul, Curtea de apel și Curtea de casație, care toate judecă după Decretul No. 1420/920.

A voiți legiuitorul să facă o singură instanță de fond, după cum pare din spiritul Decretului-lege, atunci de ce a pus cuvântul *prima instanță* în aliniatul al doilea din art. 24? A voiți să urmeze tiparul procedurii actuale, de ce n'a vorbit nimic de instanța de apel și de prima instanță în afaceri unde chiria locativă anuală este mai mare de 1500 lei?

Iată unde ajungem cu Decretele-legi nestudiate și făcute în grabă.

DEM. G. TEODORESCU

Avocat R.-Vâlcea

Efectele hotărârilor judecătorești în România

Studiu de drept internațional privat de MIRCEA POSSA, dr. în drept, Judecător Trib. Iași 327 pag. 1919

Față cu noile probleme pe cari le-a ridicat vămășagul popoarelor, chestiunile de drept internațional devin foarte frecvente. Cartea d-lui Possa nu mai are caracterul exotice pe care-l aveau mai înainte asemenea tratate, ci câștigă atmosfera utilității și actualității, iar stilul clar și împărțirea metodică în care e alcătuită, îi face cetirea agreabilă, atrăgătoare, instructivă. Bibliografia română și mai ales străină, pe care d-sa o produce, făcând uneori ceva cu totul original: comparații între jurisprudențele străine, vorbește îndeajuns de muncă străduitoare, pe care trebuie să o depună cei cari în țara noastră pășesc pe drumuri răzumbate. Și cum pe tărâmul dreptului se scrie la noi așa de puține lucrări *de longue haleine*, seriozitatea lucrării cu care d-l Possa se înfățișează pentru a doua oară pe arena juridică (prima lucrare: *Etudes de la jurisprudence et de l'opinion de la théorie de l'étrichissement sans cause*), face ca volumul d-lui să-și păstreze în această privință un caracter exotice.

O expunere de principii generale formează introducerea studiului de care ne ocupăm, în care se arată că recunoașterea sentințelor străine, nu este altceva decât recunoașterea autorității lucrului judecat iar aceasta o însușire inerentă ori căruia act al puterii judecătorești, de unde isvorăște pentru alte judecătorești, necesitatea recunoașterii unei valori internaționale. Dar cum, până în prezent, nu s'a putut ajunge la un sistem uniform, sunt state cari nu recunosc nici o valoare hotărârilor judecătorești străine, altele cari le recunosc, dar numai în urma revizuirii fondului și câte-va cari le recunosc, de plano, fără revizuire.

După acest preambul, în partea II-a autorul intră în plin subiect studiind mai întâi efectele hotărârilor străine de natură *contencioasă*, aceste efecte erau menționate înainte de vechin art. 374 Pr. civ., care stabilea ca normă de conducere sistemul reciprocității. La 1903 s'a hotărât că hot. jud. str. nu se pot executa la noi decât după ce au obținut exequaturul. Cât privește hotărârile cari n'au exequaturul conținutului lor privind autoritatea lucrului judecat, din acest punct de vedere, pot produce efect, afară de anumite cazuri. Dar atunci nu sentința e aceea care e cauza neproducerii efectului, ci dreptul însuși care a făcut obiectul judecății.

În privința efectelor hotărârilor declarative de faliment ele vor depinde de caracterul pe care vom decide că îl are falimentul și anume: Dacă intră în statutul personal, sau ca o procedură de executare, în cari cazuri li se dă un caracter teritorial, sau le recunoaștem o autoritate judecătorească de plano, considerând că multiplele scopuri ale acestei instituții reclamă ca o lege unică să cărmuiască între patrimoniul falitului—teorie îmbrățișată de doctrina română.

Sentințele penale străine, propriu zis, nu sunt extrateritoriale. Ceea ce împedecă o nouă urmărire este faptul executării pedepsei: non bis in idem. Urmează deci că decăderile de drepturi ce ar rezulta din sentințe penale, nu pot avea efect în altă țară când au caracterul de pedepse. Despăgubirile având un caracter civil își produc efecte extrateritoriale.

Hotărârile în materie fiscală sau cele cari aplică legi politice nu își produc efect în străinătate pentru că consacra dispoziții teritoriale.

Pentru ca un act străin să aibă autoritate de lucru judecat la noi va trebui stabilit: identitatea actului, conținutul său și autoritatea lucrului judecat după *lex fori*. Identitatea poate fi stabilită prin toate mijloacele de dovadă. Cel mai uzitat este legalizarea de către agenții diplomatici și consulari, și supra legalizate de Ministerul de Externe. Pentru stabilirea conținutului, sentința trebuie să fie tradusă.

Dacă hotărârea nu are autoritate de lucru judecat după *lex loci*, fiind contrară ordinii publice stabilite la noi, atunci, își produce efect asupra conținutului ei—care ar putea cuprinde o mărturisire, sau o renunțare, — ca un act autentic.

Procedura Exequaturului are un caracter contencios, civil. Se acordă de Tribunalele în ședință publică, în urma unei cereri adresată direct tribunalului, sau prin comisie rogatorie, care cerere trebuie să îndeplinească toate condițiile de formă și titlu ca pentru orice acțiune.

Tribunalul va cerceta apoi din oficiu punctele prevăzute de art. 374 Pr. Civ. cu privire la definitivitatea hotărârei, competenței, ordinea publică și reciprocitatea de executare cu acel stat.

Din moment ce a dobândit exequaturul, hotărârea străină produce toate efectele ce le comportă. Modul de executare va fi cărmuit de legea locului unde se efectuează.

Actele de natură grațioasă nu exprimă un act judecătoresc, ci unele cuprind constatări că anumite condiții legale de formă s'au îndeplinit (Ex. emanciparea, adopția, absența) iar altele ordonă executarea unor acte ca poprii, sechestre. De aceea acestea din urmă nu produc decât efecte teritoriale, pe când primele vor fi conduse după dispozițiile legale ce cărmuesc forma actelor.

Hotărârile arbitrilor instituți de părți trebuiesc considerate ca acte judecătorești și prin urmare

executarea acestor hotărâri se vor face după aceleași norme ca pentru hot. jud. străine.

În partea III-a se studiază una din chestiunile de actualitate: efectele anexiunilor teritoriale asupra hotărârilor judecătorești, precizându-se că numai din momentul din care anexiunea a rămas definitivă, statul anexant are drept a împărți justiția în teritoriul cedat. Hotărârile ce nu sunt definitive în momentul anexiunii, sunt susceptibile de atac posterior anex unei.

Statul anexant continuând pe statul anexat, continuă și această impune obligația statului anexant de a respecta actele statului cedent și de a executa de plano sentințele ce provin dinainte de desmembrare fără executur, afară de acelea cari ar călca ordinea publică.

Ocupația teritorială fiind o stare de fapt, nu poate depăși suveranitatea pentru a o face să treacă la statul ocupant. Dar nici statul ocupat nu își mai poate exercita suveranitatea sa aici. Necesitatea intereselor face ca să fie recunoscute totuși actele de suveranitate făcute de ocupant. Conferința de la Haga reclamă însă că aceste acte să fie necesitate de menținerea ordinii și vieții publice, respectând pe cât posibil împiedicarea absolută a legilor în vigoare. Tribunalele aflate constituite de statul ocupat, sunt singurile în măsura a distribui justiția în numele suveranilor aici cari le a constituit. Ocupantul trebuie să se abțină a se amesteca în organizarea lor. El va putea însă să completeze tribunalele desorganizate, fiind seamă de prescripțiile legilor țării.

În materie penală, ocupantul poate chiar crea instanțe represive, cari să judece infracțiunile comise de persoanele din armata sau sula sa, precum și cele comise de locuitorii țării împotriva lor. Iar instanțele organizate de statul ocupat, vor judeca infracțiunile comise între locuitorii țării.

În jurisdicția civilă însă, ocupantul nu are niciun motiv a se amesteca. Soselește asemenea abuzuri fiind, ca hotărârile date vor fi nule, — lucru care s'a întâmplat la noi cu hotărârile date de tribunalele create de ocupația germană. Cât privește faptul, că sentințele se executau în numele legii și nu a Regelui Ferdinand, aceasta nu viciă hotărârea judecătorească. Dacă ea a fost executată va rămâne executată, pentru că așa cere înșelășia societății. Dacă nu era însă executată, când statul a reintrat în teritoriul ocupat va putea să o execute investindu-o cu formula sa executorie.

Volumul se încheie cu demnul protest întocmit de magistrații Tribunalului Ilfov, contra încălcărilor acestor principii de drept, de către autoritățile germane.

George Cerbu
Procuror-lași

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 1 Martie 1920

Președinția d-lui G. V. BUZDUGAN, Președinte

Plium cu Violetta Cavaliotti

Decizia civ. No. 77

Legea Kerenski. — Spor de chirie. — Notificare. Dreptul soției asupra averii sale. — Art. 109-116 cod. civil rus. — Notificare făcută de soț. — Valabilitatea ei.

Legea din 25 August 1917 (Kerenski) pentru stabilirea prețurilor maxime la locuințe prevede

prin art. 20 și 21 că proprietarul este obligat să facă o înștiințare prin notar sau poliție chirii, notificându-i sporul.

Deși conform dispozițiilor art. 109-116 cod. civ. rus soția are depline puteri de administrație și dispoziție a averii sale, însă vechile așezăminte ale legilor românești, aplicabile în Basarabia, prevedea că soțul are uzufructul averii soției sale și deci și acțiunile referitoare la acest uzufruct.

Prin urmare, în speță, soțul recurentei a făcut valabil somațiunea cerută de art. 20 și 21 din legea Kerenski.

Curtea, deliberând:

Având în vedere recursul făcut de Tatiana Plium, contra sentinței congresului judecătorilor de pace din Chișinău cu data de 16 August 1918, în proces cu intimata Violetta Cavaliotti

Asupra ambelor motive de recurs:

I. Avocatul procurator al nostru Bădescu a susținut că reclamația nu ne-a făcut înștiințarea convenită pentru urcarea chiriei.

II. Înștiințarea făcută de soțul reclamantei la jumătatea lui Martie 1918 pentru urcarea chiriei lunare cu 15%, din 35 ruble pe lună nu corespunde modului arătat în legea cea nouă pentru chirii dela 5 August 1917: art. 20 și 21 din noua lege pune îndatorirea stăpânului de case să facă înștiințare direct sau prin notar sau prin poliție, acest lucru nu s'a făcut; soțul reclamantei, făcând declarație, n'a avut procură; pe dansul personal, noi nu îl cunoaștem și nu cunoaștem nici până acum, cum îl cheamă, făcând înștiințare, ne-a spus că el este proprietarul și ne-a trimis socoteala urcării pe o bucată de hârtie, pe care am comunicat judecătorului de pace: Congresul judecătorilor de pace, în poftea celor două articole ale legii, mai înainte de toate, calculează sporul de 45 ruble, iar nu la 35 de ruble pe lună, cum l-a socotit soțul reclamantei Cavaliotti, pe lângă aceasta Congresul calculează sporul dela 18 Noiembrie 1917, iar nu dela jumătatea lui Martie 1918, data când a fost fixată de soțul Cavaliotti pe peticul de hârtie, unde se cere plata pentru apartament pe patru luni, caci se putea face numai după trecerea termenului de patru luni dela 18 N-brie, de oare ce plata pe locuința se făcea de noi înainte numai lunar, prin care a resturnat fundamental partea de fond a afacerii;

Din cele arătate se învederează că s'a făcut vinovat Congresul de violări prevăzute de punctele 1 și 2 din art. 186 pr. civ. prin urmare și pe baza art. 193. Pr. civilă stăruind să se cazeze hotărârea nelegală a Congresului cu privire la mărirea sporului de plată.

Având în vedere sentința din 16 August 1918 a Congresului Judecătorilor de pace din Chișinău, supus recursului, din care se constată că intimata Violetta Cavaliotti a intentat la judecătoria ocolului Chișinău acțiune prin care a cerut înto altele, ca soții Plium să fie obligați a plăti 45 ruble pe lună, plus sporul de 15%, în loc de 35 ruble cât plăteau pentru un apartament ce țineau cu chirie, aceasta pe baza legii din 25 August 1917 (Kerenski) pentru stabilirea de prețuri maxime de închiriere;

Că judecătorul de ocol, a cărui motive au fost adoptate de Congres, constată examinând împrejurările cauzei și propozițiile propuse de părți, că chiria convenită pentru apartamentul închiriat era de 45 ruble, iar nu de 35 ruble și asupra chiriei de 45 ruble stabilită, se calculează sporul conform legii din 1917;

Considerând că în aceste condiții nu poate fi vorba de violarea legii lui Kerenski, căci calculul s'a făcut în conformitate cu această lege iar în ce privește quantumul chiriei anterioare, dacă era de 35 sau 45

ruble, aceasta e o chestie de apreciere a probelor care scapă controlului acestei Curți și aceasta cu atât mai ușor cu cât nu s'a făcut un motiv de casare relativ la violarea regulilor de la probe, și deci motivul este neintemeiat;

Având în vedere că legea din 25 August 1917 (Kerenski) pentru stabilirea prețurilor maxime la locuințe, prevede prin art. 20 și 21, că proprietarul este obligat să facă o înștiințare prin Notar sau Poliție chirieșului, notificându-i sporul acordat asupra chiriei;

Considerând că conform dispozițiilor art. 109—116 cod. civil rus, deși soția are deplina dispoziție a averii sale, putând să vândă, să cumpere etc., regula fiind aceea a separațiunii de patrimonii între soți, totuși vechile așezăminte ale legilor românești, aplicabile în Basarabia, prevăd că „*întru cât factele vestirei aparțin soțului, urmează că și toate greutățile casei să cadă asupra sa*”, ceteace ar însemna că soțul are usufructul averii soției și deci și acțiunile referitoare la acest uzufruct;

Că, în speță, bine a judecat instanțele de fond când a stabilit să soțul recurenței, în această calitate a putut face valabil somațiunea cerută de art. 20 și 21 din legea lui Kerenski, așa că și acest motiv de recurs este neintemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE S. II

Audiența dela 29 Decembrie 1919

Președinția d-lui G. STOICESCU, Președinte

Primul Procuror Trib. Buzău

Decret Regulament de competență în cauza lui Nicu Krigler

Decizia No. 1582

Conflict pozitiv de competență. — Curtea marțială. — Judecătorul de instrucție. — Art. 68 al. 3 și art. 6 din Decretul-lege No. 1480/917. — Competința jud. de instrucție.

Un individ, care dă ajutorul sau sprijinul său ocupantului spre a executa niște măsuri luate de el, nu cu intenția de a trăda interesele țării sale, ci de a se îmbogăți, faptă sa nu constituie crima de înaltă trădare prevăzută de art. 68 al. 3 c. p., ci delictul prevăzut de decretul-lege 1480/917 art. 6, și ca atare este de competența instanțelor ordinare, iar nu a curților marțiale.

Curtea:

Ascultând pe d-nii avocați Gh. M. Demetrescu și Pompiliu Ioanțescu din partea intimatului Nicu Krigler, cari au pus concluziuni în sensul de a se trimite afacerea judecătorului de instrucție; și

Pe d. consilier M. A. Balș locuitor de procuror, care a pus concluziuni pentru trimiteria afacerii comisariului regal raportor spre instruire.

Deliberând

Având în vedere că bănuitul N. Krigler din București strada Mireea-Vodă 35, fiind denunțat parchetului de Buzău printr-o reclamațiune primită la 11 Martie 1919, pentru purtarea ce a avut sub ocupațiune în rechezițiunea și strângerea recoltei de prune din județul Buzău pe anul 1918, este trimis în cercetarea judeului instructor al Tribunalului conform art. 45 din proced. criminală;

Că, în timp ce se urmau aceste cercetări înaintea judeului instructor civil, instanța militară, sub jurisdicțiunea căreia cădea județul Buzău, s'a sesizat de asemenea cu cercetarea faptelor denunțate contra lui Nicu

Krigler și prin ordinul No. 8535 din 22 Noembrie 1919 semnat de generalul comandant al corpului III de armată, numitul este pus sub armărire pentru crima de înaltă trădare, prevăzută de art. 63 al. 3 c. p. comun combinat cu 32 din titlul II adițional c. just. militare;

Că instrucțiunea făcându-se paralel atât de comisariul regal raportor special al cabinetului de instrucțiune Buzău cât și de judele de instrucție al Trib. Buzău, — acest din urmă prin ordonanța de zi dată la 28 Noembrie 1919, constată din complexul actelor și al reclamațiunilor aflate înaintea sa că lui Krigler, i se imputa faptul de a fi dobândit bunuri mobile, aparținând particularilor prin sprijinul și ajutorul ce a dat în executarea de măsuri neregulat luate de inamic cu privire la asemenea bunuri, și găsind că acest fapt intră în prevederile art. VI al decretului-lege No. 1480 din 17 Decembrie 1917, reține afacerea și respinge cererea comisariului raportor de a fi trimise actele de instrucțiune dresate de parchetul Buzău contra lui N. Krigler;

Că la rândul său, comisariul raportor militar găsește că prin modul de a se comporta în adunarea prunelor pentru care fusese reclamat, Krigler ar fi întreținut înțelegeri cu inamicul și i-ar fi favorizat întreprinderile sale, procurându-i alimente de hrană, fapt ce ar constitui crima de înaltă trădare, de competența instanțelor militare de a fi instruită și judecată și în consecință reține afacerea spre instruire, refuzând de a recunoaște instanței civile dreptul de a instrumenta în cauză;

Că ivindu-se astfel un conflict pozitiv de jurisdicțiune, între un tribunal militar de o parte, și un judecător de instrucțiune de altă parte, aflați în cercetarea aceluiași fapt, această Curte supremă este chemată a pronunța un regulament de competență, în conformitate cu art. 525 al. 2 din pr. criminală.

Considerând că pentru ași asuma competența de a instrui afacerea privitoare pe N. Krigler și a caracteriza de crima de înaltă trădare, faptul de care numitul este bănuital, comisariul raportor special al cabinetului Buzău — desi ține constant în sarcina acestuia, același fapt material prevăzut în ordonanța de zi a judeului instructor — de a fi dat ajutor inamicului în executarea măsurilor neregulate luate față de populațiune, cu privire la rechezițiunea prunelor — adaugă totuși că prin aceasta ar fi ajutat însă operațiunile militare ale inamicului, având mai dinainte înțelegere în acest scop;

Considerând că pentru existența crimei prevăzute de art. 63 al. 3 c. p. pusă sub sancțiunea „Crimelor în contra siguranței exterioare a Statului, trebuie a se constata nu numai faptul material al procurării de hrană sau provizii armatei inamice, care în speță nici nu a putut avea loc de vreme ce instrucțiunea stabilește că depozitele de țuică și borhot au rămas în țară și au fost date în primirea lui N. Krigler, în urma ordinelor ministerelor respective și deci nu a putut servi de hrană armatelor inamice, dar încă e necesar a se stabili că o asemenea procurare de provizii nu avut loc cu intențiunea ostilă țării de a o trăda;

Considerând însă, că în speță, însuși comisariul regal accentuiază prin memoriul scris ce a depus la această înaltă Curte, că ajutorul dat de Krigler armatelor ocupante pentru rechezițiunea prunelor și fabricarea țuicei, a fost dat în unicul scop de a obține cât mai mari beneficii bănești de pe urma afacerilor la care participă;

Că așa fiind, faptul pentru care Krigler a fost reclamat, neînfruntând elementele crimei prevăzute de art. 63 al. 3 c. penal nu intră în competența instanțelor militare de a fi instruit;

Că însă astfel cum se articulează și afirmă de către judecătorul de Instrucție civil, conform actelor urmate

la cabinetul său până în prezent, fiind vorba de ajutorul sau sprijinul dat cu voința de către Krigler, pentru executarea măsurilor neregulate luate de inamic, cu privire la strângerea și rechiziționarea atât a prunelor cât și a cazanelor și ustensilelor necesare pentru fabricarea țuicei dele locuitori din care bunuri ar fi dobândit și părătul, acest fapt intră în prevederile art. 6 al decretului-lege No. 1480 din 9 Decembrie 1917 și este de competența instanțelor civile de a fi instruit și judecat;

Că dar, regulând competența, Curtea urmează a trimite afacerea judecătorului de instrucție la Trib. Buzău pentru completarea instrucției;

Pentru aceste motive Curtea, regulând competența, trimite întreaga instrucție la judecătorul de Instrucție depe lângă Trib. Buzău.

NOTĂ.—Chestiunea care a dat loc la conflictul de competență este următoarea: Un individ care sub ocupațiunea inamică a favorizat întreprinderile ocupantului, în scopul de a trage cât mai mult folos bănesc, constituie aceasta o crimă de înaltă trădare prevăzută de art. 68 al. 3 c. p. sau constituie delictul prevăzut de decretul-lege 1480 din 9 Decembrie 1917 (*M. Of.* 216 din 10 Dec. 1917), art. VI?

Înalta Curte de Casație prin decizia ce-o adnotăm s'a pronunțat, cu drept cuvânt, că nu constituie crima prevăzută de art. 68 al. 3 c. p. — ci delictul prevăzut de decretul lege 1480/917 art. VI.

Într'adevăr, art. 68 c. p. (art. 77 c. p. fr.) își are o explicațiune istorică, de oarece a fost introdus sub primul imperiu, când populațiunea furniza ajutoare soldaților revoluționari fie în hrană, fie în munițiuni, spre a susține lupta. (V. Garçon, code pénal ann. art. 77. No. 8, p. 206). — Prin urmare simplul fapt de a furniza inamicului hrană, proviziuni, munițiuni etc., constituia o crimă contra siguranței statului. Cfr. D. Crime contre surélé de l'Etat, 31, 1812).

Însă acest text, a dat loc, din partea penaliștilor, la vii controverse în aplicațiunea sa: unii autori, zice d. Gorçon, au gândit că individul, care s'a pus în mod spontan în relațiune directă cu armata inamică spre a-i furniza hrană, bani, proviziuni etc., în scopul de a se îmbogăți în mod ilicit (faire un gain illicite), nu poate fi pasibil de dispozițiunile prevăzute de citatul articol (art. 77c. p. fr., 68 al. 3 c. p. r.), căci ajutorul trebuie să fie dat, în scopul, cu intențiunea dușmănoasă de a trăda, iar nu de a se îmbogăți. — (Garçon op. cit. No. 9).

Și această interpretare a fost admisă de toți penaliști francezi și belgieni (V. *Garraud*, II, 327, III, 862; *Haus*, I, 309, p. 220 și *Cheveaux et Hellie* II, 430, p. 52 și urm.), cât și de doctrina franceză și belgiană.

D. Garçon, însă, un spirit tradiționalist, înclină spre pedepsirea chiar în acest caz, admitând numai 2 excepțiuni: a) negustorul, ce vinde în de-

talii marfa sa chiar soldaților inamici, b) când un individ ar fi constrâns, de inamic, ca să-i vândă, căci este un caz de forță majoră. — (op. cit. No. 10).

Prin urmare, în speță, fiind vorba de un individ, care nu a procurat inamicului, alimente sau proviziuni, ci numai a dat sprijinul sau ajutorul său ocupantului de a și executa măsurile neregulate sau contrariu legilor internaționale, în scopul de a trage un profit, «de a se îmbogăți», lipsind intenția de a complota contra siguranței statului, de a trăda interesele sale, nu poate constitui crima prevăzută de art. 63 al. 3 c. p., ci delictul prevăzut de art. VI al Decretului-lege 1480/917. — Ca atare, cu drept cuvânt Înalta Curte de Casație, a dat judecarea acestui delict în competența trib. ordinare, iar nu a Curților marțiale.

E. C. DECUSĂRĂ.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 28 Ianuarie 1920

Președinția d-lui G. STOICESCU, Președinte
Societatea Româno-Americană cu William Funell și alții
D. eliza No. 3

Dacă o parte poate uza de dreptul de recurs extraordinar contra unei hotărâri nedesăvârșite? Soluție negativă. Art. 30, 31, 33 și 36 din legea organică a Curții de Casație.

O parte nu poate ataca prin recurs extraordinar o hotărâre nedesăvârșită, căci art. 31 al. 1 din legea organică a Curții de Casație o interzice formal, iar acest drept nu-i rezervat decât Ministerului de Justiție, conf. art. 36, sub certe condiții. m. Art. 30 și 33 din aceeași lege definește competența în materie de recurs a Înaltei Curți de Casație, ca instanță de recurs, în materie privată și de judecată, în materie politică.

S'au ascultat d-l avocat C. Xeni din partea recurentei Soc. Româno-Americană d-l avocat N. Florian din partea intimăților Viliam Funell și alții.

Curtea,

Asupra admisibilității recursului de față, pe temeiul art. 31, partea II, al. 2, din legea organică a acestei Înalte Curți:

Deliberând,

Având în vedere art. 30, 31, 33, 36 din legea organică a Curții de Casație:

Considerând că prin art. 30 din această lege, l. giur. totuși, ocupându-se de competența acestei Curți, îi conferă două feluri de atribuțiuni; că prin una din aceste atribuțiuni îi recunoaște dreptul de a judeca, ca Curte de Casație, cauzele de drept privat, iar prin cealaltă, cauzele politice și câteva excepțiuni, ca Înalta Curte de Justiție;

Considerând că, în materie de drept privat, legiuitorul, prin aliniatul a de sub art. 31 și prin art. 33, definește caracterul ce trebuie să aibă hotărârea atacată cu recurs, declarând că recursul nu poate fi admisibil de cât în contra hotărârilor de prima instanță nesupuse

apelului și în contra hotărârilor desăvârșite pronunțate de instanțele apelative; că în ce privește hotărârile nedesăvârșite—adaugă art. 33 din lege—cum și în contra hotărârilor preparaterii și deslușitoare, dreptul de recurs nu este deschis decât după ce s'a pronunțat hotărârea definitivă asupra fondului procesului;

Considerând că după ce, prin textele mai sus menționate se determină sfera de competență a Curții de Casație, legiuitorul nostru, ca și legiuitorul francez, temându-se ca prin hotărârile judecătorești să nu se proclame principii vătămătoare ordinei publice sau constituționale cari ar putea turbura adânc societatea, a instituit un organ social care să vegheze asupra respectului ordinii publice și printr'un recurs extraordinar adresat Curții de Casație să reprime infracțiunile comise de judecători cu ocaziunea judecării litigiilor deferite lor; că acest organ este Ministerul Justiției, instituit prin art. 36 din legea Curții de Casație, care este investit cu dreptul de a ataca, pentru motive de incompetență, exces de putere sau delictе săvârșite în instrucțiune, orice act sau hotărâre judecătorească, de orice natură și oricând, fie că hotărârea a căpătat autoritatea lucrului judecat, fie că încă nu este desăvârșită; că Curtea de Casație, găsiind recursul întemeiat, este ținută, în certe împrejurări, să aplice chiar pedepse judecătorilor culpabili;

Considerând că, potrivit art. 36, acest recurs extraordinar nu poate vătămă întru nimic părților ce au lăsat hotărârea incriminată să rămâne definitivă, folosindu-le numai în materie penală, în anumite cazuri; că totuși acest recurs nu împiedică întru nimic pe părți de a urmări, la rândul lor, anularea hotărârei pentru necompetență, abuz de putere sau infracțiuni comise de judecători, dar această anulare nu o pot obține decât pe căile ordinare prevăzute de procedură, după cum declară categoric art. 33 din lege;

Considerând că această deosebire de procedură—Procedura Ministerului de Justiție și aceea rezervată părților—este logică și rațională; Că Ministerul Justiției nefiind parte în proces, nu poate să ceară anularea pe căile ordinare, cari nu-i sunt îngăduite prin nici un text de lege, pe când părțile au aceste căi, prin cari pot obține reparațiunea prejudiciului cauzat prin abuzul judecătorilor; că nevoind sau neglijând aceste căi parțiale, suferă un prejudiciu ce a stat în puterea lor de a-l evita; că dacă prin atari hotărâri ordinea publică s'ar zgudui, nimic nu ar împiedica pe reprezentantul societății ca să ceară înlăturarea cauzei de perturbare;

Considerând că este adevărat că în art. 31 din legea Curții de Casație, lit. C, care vorbește despre recursul în contra hotărârilor nedesăvârșite, nu se face nici o distincțiune cu privire la recursul Ministerului de Justiție și cel al părților litigante, dar această distincțiune nu trebuie căutată în art. 31, al. c, care nu se ocupă decât de competența Curții de Casație, enumerând cazurile în cari recursul este deschis, fără a se preocupa de părțile îndrituite de a recurge; că distincțiunea reiese din art. 33, combinat cu art. 36 din lege; că art. 33, proclamând încă odată principiul pus în aliniatul a de sub art. 31, interzice formal părților recursul în contra hotărârilor nedesăvârșite, iar prin art. 36 îl rezervă în mod excepțional numai Ministerului Justiției; că, prin urmare, din cele ce preced se degajază în mod cert și neîndoios că părțile litigante nu pot ataca decât hotărârile sau încheierile cari închid pentru cei interesați căile ordinare de reformare sau de retractare;

Considerând și, în speță, Societatea Româno-Americană, cerând executarea unei hotărâri de consolidare,

intimații au făcut contestațiune: Că Societatea Româno-Americană, în fața acestei contestațiuni, a cerut suspendarea judecării acestei contestațiuni în temeiul decretului No. 4118, publicat în «Monitorul Oficial» No. 125/919; Că tribunalul a respins acest incident și a intrat în examinarea fondului; că Societatea Româno-Americană, în loc de a urma filiera ordinară spre a obține suspendarea cerută, a atacat înaintea acestei Curți jurnalul în chestiune pe baza art. 31, al. c.;

Considerând că jurnalul No. 7777 fiind o hotărâre nedesăvârșită, nu poate fi atacată decât pe căile ordinare de apel și recurs, cari îi sunt deschise; că, dar, recursul este inadmisibil;

Că odată ce recursul urmează a fi respins din această cauză, chestiunea de a se ști dacă a fost sau nu introdus în termen devine fără interes.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

TRIBUNALUL DOLJ SECȚIA III

Audiența din 22 Mai 1919

Președinția d-lui C. CĂZĂNESCU, Judecător

Sentința Comercială No. 108

Cambie.—Condițiunile esențiale ale cambiei.—Art. 270 cod. comercial.—Cambiele emise de reprezentantul Teatrului.—Inoperante.—Excepțiuni personale.—Art. 319 cod. comercial.—Ce probe nu sunt admise.

1) Cambia este un act solemn sub semnătură privată, neavând trebuință de nici un fel de operațiune prealabilă pentru ca să valoreze. Ea este un titlu formal, complex prin sine însuși, care conține obligațiunea de a plăti o sumă determinată, într'un loc dat, la o epocă convenită și fără nici o prestațiune din partea proprietarului titlului.

2) Condițiunile esențiale ale cambiei sunt enunțate de art. 270 c. comercial.

3) Teatrul Național din Craiova este o instituție publică de stat și de cultură națională. Reprezentantul lui nu poate emite cambii, ci numai o ordonanță de plată pentru cheltuielile arătate în buget.

4) O cambie emisă de reprezentantul teatrului, prin depășirea mandatului legal, se consideră ca un efect de comerț, cu desăvârșire lipsit de valabilitate și inoperant față de Teatrul național, din motiv de incapacitate legală.

5) Mijloacele de apărare prevăzute de art. 319 c. com. în acțiunea cambială, sunt egale atât pentru reclamant cât și pentru pârât.

6) În materie cambială nu sunt admise printre excepțiunile personale, ca probe: prezentarea registrelor, interogator, jurământ, martori, etc.

S'au ascultat: d. avocat Dem. D. Stoienescu din partea apelantei direcțiunea Teatrului Național din Craiova, și intimata Banca Țarei prin d. Jean D. Fortunescu, asistat de d. avocat D. Constantinescu

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut în termen de direcțiunea Teatrului Național din Craiova contra cărții de judecată comercială No. 3241/914 a judecătoriei ocolului urban Craiova prin care direcțiunea Teatrului Național din Craiova este obligată să plătească Bancai Țarei suma

de lei 500 cu dobândă anuală de 6%, dela scadență până la achitare, plus 50 lei cheltuieli de judecată, în baza unei cambii cu data de emisiune 14 aprilie 1914 și cu scadența la 14 Iulie 1914, semnată de parată în ordinul Băncii Tărei.

Având în vedere că cambia este un titlu de credit formal, complet prin sine însuși, care conține obligațiunea de a plăti o sumă determinată, într-un loc dat, la o epocă convenită și fără nici o prestațiune din partea proprietarului titlului; că prin «titlu formal» se înțelege că el nu există decât numai gr. ție formei, iar în afară de o formă determinată de lege, nu există cambie; că prin «titlu complet» se înțelege un titlu care «se suffit a lui mome», adică un titlu care nu are trebuință de nimic alta pentru ca să producă toate efectele juridice pe care legea i le atribuie; și, în fine, că «obligațiunea de a plăti o sumă de bani determinată, fără nici o prestațiune din partea proprietarului», însemnează că acest titlu aflându-se în mâna cuiva, posesorul lui are dreptul să-l execute în contra aceluia care dădorește suma din titlu, fără ca acesta din urmă să poată opune vre un fel de excepțiune bazată pe faptul că acela care se prezintă cu titlul spre încasare, n'a făcut nici o prestațiune;

Având în vedere că cambia este un act solemn sub semnătură privată, iar în doctrina germană, italiană și română, ea nu are trebuință de nici un fel de operațiune prealabilă pentru ca să valoreze, astfel că ea nu se ratasează la nimic din trecut și după expresiunea energică a lui Lehning, cambia este o adevărată monedă, și precum moneda nu are trebuință să se rataseze la nimic, la nici un fel de operațiune preexistentă, tot așa este și cambia care are o «tapă monetară»;

Având în vedere că condițiunile esențiale ale cambiei sunt enunțate de art. 270 cod. com. și se raportă la persoanele care figurează în cambie, la suma de plată, la locul unde are să se facă plata și la scadență și că mai sunt apoi alte două mențiuni cu totul speciale dreptului comercial și anume: denumirea de cambie care trebuie să figureze în însăși efectul creat și clauza «la ordin» iar în afară de aceste condițiuni, trebuie să mai întrunească obligațiunile ce constată, condițiunile esențiale de validitate conform dreptului comun, adică: consimțământ, un obiect determinat, o cauză licită și capacitate pentru cei ce lucrează pentru sine, putere pentru cei ce lucrează în numele și pentru altul (art. 948 c. civil);

Având în vedere că motivul de fond al apelului este: neopozabilitatea față de Teatrul Național din Craiova, a cambiei emisă la 14 Aprilie 1914, pentru suma de 500 lei în ordinul Băncii Tărei din Craiova, valoare primită în numerar, cu scadența la 14 Iulie 1914, iar neopozabilitatea derivă din faptul că cei doi emitenți semnatori ai cambiei, nu aveau dela lege această forță de emisiune pentru a obliga sau a angaja prin cambie Teatrul Național din Craiova, instituțiune publică de stat și de cultură națională, ci în calitate de reprezentanți legali ai teatrului, nu puteau să emită decât ordonanțe de plată pentru cheltuielile arătate în buget, nu puteau semna cu efect obligator pentru teatru decât mandate de plată conform bugetului aprobat, nu puteau contracta cu dela sine putere și cu arogarea de drepturi ce nu aveau, împrumuturi cari să oblige teatrul pe care îl reprezentau, după cum rezultă din dispozițiunile art. 2, 3 și 6 din legea pentru organizarea și administrarea teatrelor din România, combinato cu dispozițiunile art. 71, 85 și 89 din legea contabilității publice a statului, aplicabilă teatrelor naționale, întru cât aceste sunt instituții publice de stat, iar în consecință, emitenții cambiei, prin depășirea mandatului legal

ce aveau au creat un efect de comerț cu desăvârșire lipsit de valabilitate și inoperant față de Teatrul Național din Craiova, din motiv de incapacitate legală.

Considerând că teatrele naționale din România sunt instituții publice de stat de cultură națională, persoane morale reprezentate prin directorii lor, după regulile stabilite prin legea lor specială pentru organizarea teatrelor din România din 27 Martie 1910 (art. 2 și 3 și 6 legea teatrelor) și prin legea asupra contabilității publice a Statului din 21 Martie 1903 cu modificările ulterioare (art. 1, 71, 85 și 89 legea contabilității publice) și că din examinarea atribuțiunilor de ordin material ale directorilor teatrelor naționale, determinate prin art. 6 al legilor speciale, se constată că în adevăr directorii acestor instituții nu au cădere de a contracta de la sine împrumuturi în numele și pentru teatrele ce reprezintă, ci numai de a ordona și de a face cheltuielile arătate în buget. Că deși prin același text de lege ei sunt îndatorați să execute toate dispozițiunile Consiliului de administrațiune și ale comitatului de lectură, totuși nici consiliul, nici comitetul nu au în căderile lor să ia asemenea dispozițiuni de împrumuturi, cari să se execute în mod valabil de directorii teatrelor naționale (art. 7 și 8 legea teatrelor);

Văzând că în cauze privește mijloacele de apărare în acțiunea cambială, art. 349 c. com. edictează în mod categoric că defendorul nu se poate apăra decât invocând numai mijloace relative la forma, titlurilor, la lipsa condițiunilor esențiale ale cambiei și nu poate al opună decât excepțiuni personale și că dacă aceste mijloace stricte sunt date defendorului pe care în totdeauna legiuitorul îl privește cu ochi mai buni, prin a fortiori sunt date și demandorului, astfel că mijloacele de apărare în acțiunea cambială, sunt egale pentru demandor și defendor, în limitele art. 349 cod. com.

Considerând că prin excepțiuni personale se înțelege acele excepțiuni legate de persoana celui care se apără și numai de persoana lui și că ele putând fi numeroase și dificile, de aceea legea delimitează și admite numai excepțiunile personale cari sunt susceptibile de o grabnică soluțiune și întemeiate pe o probă seriosă, urmând deci de aci, o restricțiune în așa mod, în cât sentința să fie dată cât de repede și să fie dată cu siguranță;

Considerând că față de aceste principii făcând aplicarea lor în diferite direcțiuni, trebuie a ne pronunța în mod negativ asupra altor probe ce s'ar putea invoca de părți în materie cambială, ca: presintarea registrelor, interogator, jurământ, martori, etc., cari fiind mijloace dilatorii și necorespunzând intențiunii legiuitorului, întru cât sunt chestiuni foarte depărtate de grabnică soluțiune pe care o cere legea, cu drept cuvânt s'a respins intimitei Băncii Tărei, mijloacele de apărare cerute în afară de strictețea și rigurozitatea dispozițiunilor art. 349 c. com., ca fiind ilegale, inutile și neconcludente;

Având în vedere că întru cât cambia este emisă de persoane incapabile, declarate de legea specială a teatrelor, și întru cât «quod ab initio vitiosum est, non tractu temporis convalescere potest», incapacitatea persistă până la fine, iar în privința mijloacelor de apărare ale acțiunii cambiale, intimata Banca Tărei, nu a produs nici unul din cele enumerate în mod restrictiv de art. 349 c. com., acțiunea cambială urmează a fi respinsă și în consecință a se admite apelul interjectat de direcțiunea Teatrului Național din Craiova, rămânând însă intimitei, acțiunea de în rem verso (art. 353 c. com.) bazată pe marele principiu de echitate, că nimeni nu poate să realizeze un câștig nelegitim în

cauza altuia, care este independentă de acțiunea cam-
bială și de o natură cu totul specială.

Pentru aceste motive redactate de d. jude supleant
Al. Hagi Gherghe. Admite apelul, etc.

(ss) C. Căzănescu, Al. Hagi Gheorghe.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA IV C. COR.

Audiența dela 27 Aprilie 1920

Președinția d-lui VIRGIL ANGHELOVICI, judecător

Toma Mihăescu cu General Gărdescu

Sentința Civilă No. 352

Contract de închiriere. — Declarația de renunțare la
contract, făcută de chiriaș, în caz de vânzarea casei. —
Dacă față cu art. 4 din Decretul-lege din 2 Aprilie 1920,
această declarație continuă să subsiste, casa vânzân-
du-se. — Contestație. — Cine trebuie să o introducă pro-
prietarul sau chiriașul?

1) *Clausa prin care un chiriaș declară că s-a
muta în caz de vânzare a casei, fără preten-
țiuni, constituie o declarație scrisă de renunțare în
sensul art. 4 al Decretului-lege din 2 Aprilie 1920,
întru cât chiriașul renunța la beneficiul contractului
de închiriere care, conform art. 1441 c. c., continuă
să subsiste deși casa se vinde.*

2) *Contestația prevăzută al alineatului final al
art. 4, din Decretul-lege din 2 Aprilie 1920, trebuie
făcută de chiriaș, în termen de 10 zile, sub pe-
deapsă de decădere, dacă el înțelege să se preva-
leze de art. 4 al. 1 al sus zisului Decret-lege.*

*Nefăcând-o în acest termen, clauza operează și
deci contractul urmează să fie reziliat.*

Tribunalul,

Având în vedere susținerile părților și actele din
dosar;

Având în vedere că se constată în fapt următoarele:
Prin contractul de închiriere vizat la No. 1739 din 18
Aprilie 1915, Toma Mihăescu închiriază părâtului Ge-
neral Gărdescu un apartament în imobilul din strada
Bozești No. 96, pe termen de 3 ani, până la 23 Aprilie
1918 și cu clauza înscrisă la art. 12 că părâtul este
obligat, în caz de vânzarea caselor, să se mute la ter-
menul cel mai apropiat al semestrului care precedează
vânzarea, fără nici o pretențiune din partea sa. Acest
contract se prelungește la 1918 de comun acord, în
aceleși condițiuni, de proprietar și arendaș, iar la
Martie 1919 de proprietar și soția părâtului;

Vechiul proprietar vinde la 1 Septembrie 1919 imo-
bilul în chestiune reclamantului de azi căpitan comandor
N. Puricescu, iar acesta primește chiria pe semestrul 23
Octombrie 1919—23 Aprilie 1920, în Septembrie 1919;

La 16 Decembrie 1919 noul cumpărător notifică pă-
râtului că înțelege să se prevaleze de art. 12 din con-
tractul și în consecință îl invită să evacueze imobilul și
la 5 April. 1920 îl acționează în judecată prin prezenta
cerere;

Având în vedere că, prin contractul de închiriere
menționat mai sus, părâtul se obligă să se mute din
imobil, în caz de vânzare a casei, fără pretențiuni;

Că această clauză constituia o renunțare la dreptul
pe care chiriașul, conform art. 1441 c. c., îl avea de a
rămâne în imobil și după vânzarea lui;

Că, în speță, nu poate fi vorba de o clauză facul-

tativă, de oarece încetarea contractului nu era subor-
donată voinței uneia sau amândoror părților, ci era
supusă unui eveniment determinat, a cărui împlinire
nu depindea numai de voința proprietarului;

Că această renunțare a fost implicit reînviată prin
declarația de prelungire până la 23 Aprilie 1919, făcută
de fostul proprietar și părât sub imperiul legii excep-
ționale;

Că, prin decretul-lege din Martie 1919, toate contrac-
tele intrând în cadrul art. 37 din legea măsurilor
excepționale, din care categorie făcea parte și contractul
menționat, erau de drept prelunghite, și în aceste condi-
țiuni, reclamantul, care devenise proprietar posterior
acelui decret, nu putea uza de dreptul său de a cere
aplicarea art. 12 din contract, care prevedea obligă-
ția chiriașului de a se muta, în caz de vânzare a casei, astfel
că primirea căștiului pe semestrul Octombrie 1919—Ap-
rilie 1920 nu poate fi considerată ca o renunțare la
drepturile sale și ca o nouă închiriere pur și simplu
făcută de reclamant părâtului;

Că atunci când prin decretul-lege din Noembrie 1919
se prevedea că nu mai pot uza de prelungire chiriași
cari au făcut renunțări la contract, reclamantul s'a
grăbit să facă părâtului notificare, invitându-l să eva-
cueză imobilul, ceea ce evidențiază intenția sa de a uza
de dreptul ce decurgea pentru el din contract;

Considerând că prin decretul-lege din 2 Aprilie 1920,
contractele de închiriere au fost prelunghite până la Sf.
Gheorghe 1922, cu condițiunea însă ca cei ce au dat
declarațiuni scrise de renunțare să dovedească că au
fost în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt
când au dat o asemenea declarație;

Considerând însă că în alineatul final al art. 4 se
spune că orice contestațiuni la care ar da loc aplicarea
acestui art. col se vor îndrepta, sub pedeapsă de decă-
dere, în termen de 10 zile dela publicarea prezentului
decret lege, la instanțele competente, după dreptul co-
mun, care va judeca după procedura urgentă prescrisă
prin legea proprietarilor;

Că expresia «contestațiune» trebuie considerată în ter-
menii săi generici, înțelegându-se orice contestare de
drepturi, iar nu în înțelesul său specific procedural,
căci altfel s'ar reduce aplicarea art. 4 numai la cazul
unei contestațiuni la o h. țărare, restrângându-se astfel
numai la o singură ipoteză, principul pus de legiuitor
în termenii cu totul generali;

Considerând că pentru a beneficia de art. 4, incum-
bând chiriașului să facă dovada erorii de fapt sau
de drept, el urmează să ia inițiativa contestației și deci
lui i se aplică termenul de 10 zile peste care nu se
mai poate prevala de dispozițiunile art. 4;

Că a impune această sarcină proprietarului și a-l
sili să-și exercite drepturile rezultând din contractul
său de închiriere în urma renunțării chiriașului numai
în termenul de 10 zile, ar fi să se creeze o decădere în
afară de lege;

Că, din contra, dispozițiile art. 4 conțin o procedură
specială făcută pentru chiriaș și căreia acesta urmează
să i se conforme, dacă înțelege să profite de ea;

Că întrucât e necontestat că părâtul n'a făcut această
contestare în termenul de 10 zile, el nu se mai poate
prevala de nultitatea renunțării și deci contractul ur-
mează a fi reziliat.

Pentru aceste motive, tribunalul admite acțiunea și
ordona evacuarea.

(ss) V. Anghelovici

TRIBUNALUL ROMÂNĂȚI SECȚIA I

Audiența dela 2 Iulie 1919

Președinția d. ION STĂNESCU-BUZEU Prim-Președinte

Maria I. Smăărăndescu cu Ilie Ionescu și alții

Sentința civilă No. 122

Poprire.—Apel.—Cerere de invalidare.—Creditor urmărit.—Terța persoană.—Acte în descărcare cu data necertă.—Neopozabilitatea lor creditorului urmărit.—Validarea poprirei.—Art. 1182 c. civil.

O chitanță de eliberarea unei datorii ca să poată fi opozabilă creditorului urmărit și operantă în materie de poprire, trebuie să poarte o dată certă, întrucât creditorul urmărit este o terță persoană față de terța popriță, condițiune imperios cerută prin dispozițiunile art. 1142 c. c.

Dacă pentru simple chitanțe de primiri de bani, este uzul general ca debitorul în descărcarea datoriei sale să se poată mulțumi cu o simplă semnătură a creditorului său, pentru creanțele ipotecare, cum e în speță, care nu se pot stinge decât prin radiere, necesitatea înregistrării lor, spre a li se da dată certă, e absolut trebuincioasă.

Prin urmare, cererea de invalidare a poprirei făcută de terța debitoare, urmează a fi respinsă

Tribunalul,

Asupra apelului făcut, în termen, de Maria I. Smăărăndescu, din comuna Caracal, contra cărți de judecată civilă No. 35/919, a judecătoriei ocolului rural Caracal, prin care se admite cererea creditorului I. Ionescu, din comuna Gostavățu, și validându-se poprirea ordonată de acest Tribunal și efectuată de șeful de portărei C. A. Ionescu, prin procesul verbal cu data de 5 Februarie 1919, s'a obligat numita apelantă, ca terța popriță, ca din suma de bani ce are să primească de la d-na Alexandrina G. Penescu, din comuna Bila, județul Vâlcea, în baza actului de ipotecă înscris la No. 94/912, la acest Tribunal și cesionat ei de primul creditor V. Floricel, să plătească creditorului Ilie Ionescu suma lei două mii, cu procente comerciale de la exigibilitatea cauzărilor, 5 Septembrie, 10 Octombrie 1914, 15 Ianuarie și 10 Iunie 1915, cambii care au fie care valoare de câte cinci sute lei, plus cinci-zeci lei cheltuieli de judecată, oșebit timbrele și cheltuieli de executare, sumă

ce numitul creditor are să primească de la Alexandrina G. Penescu, creditoarea apelantei, în baza cărței de judecată comercială a judecătoriei Caracal No. 229/918, rămasă definitivă și investită cu formula executorie;

Având în vedere că apelanta, în susținerea apelului, a invocat motivul de tardivitatea poprirei, într-o dată la data de 5 Februarie 1919 dânsa achitase deja datoria de 2000 de lei creditoarei sale d-na Alexandrina Penescu și pretinde că dovedește acest lucru cu chitanța din 28 Decembrie 1918, liberată de creditoarea sa, pe care a prezentat-o la prima instanță, cum și cu însuși actul de ipotecă obținut în schimbul achitărei acelei datorii;

Considerând că chitanța mai sus menționată, spre a putea fi opozabilă creditorului urmărit și operantă în speță, trebuie să poarte o dată certă, într-o dată creditorul urmărit este terța persoană față de terța popriță d-na Maria I. Smăărăndescu, și această considerațiune legiuitoare o cere în mod imperios prin dispozițiunile art. 1182 codul civil.

Considerând, însă, că chiar dacă s'ar putea susține de terța popriță că legiuitoarea pentru simplele chitanțe de primire de bani n'ar fi putut să supuipe pe părți la necesitatea înregistrării spre a le da dată certă, acest argument în orice caz nu s'ar putea invoca decât pentru creanțe simple, pentru care a fost și este uzul general ca debitorul în descărcare să se mulțumească cu simpla semnătură a creditorului său, dar nu și pentru creanțele ipotecare care nu se pot stinge decât prin radiere;

Că, dacă, prin imposibil, Tribunalul ar admite și teoria contrarie, totuși din împrejurarea că apelanta a prezentat în instanță însuși actul de ipotecă fără să ceară și radiera lui cum și chitanța din 28 Decembrie, ce se constată că poartă timbre cu data emisiunii, posterioară datei acelei chitanțe, Tribunalul deduce cu suficiență intențiunea părților de a frustra pe creditorul urmărit. Că, acest lucru este cu atât mai posibil, cu cât părțile sunt și într-un grad foarte apropiat de rudenie. În adevăr la întrebarea făcută de d. președinte dacă terța popriță este vre-o rudă cu creditoarea sa d-na Alexandrina G. Penescu, s'a recunoscut de terța popriță adică apelanta de azi, că-i este fiică.

Că, deci, atât în drept cât și în fapt, apelul d-nei Maria I. Smăărăndescu este nefondat, și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive redactate de d. prim-președinte Ion Stănescu-Buzeu, Trib. respinge, etc.

(ss.) I. Stănescu-Buzeu; C. I. Scântee.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI CURȚILOR DE APEL ȘI ÎN ALTELE CURȚI DE CASAȚIE

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA I

Apelant : N. C. Nicolau, prin d-l avocat V. Clineanu.
Intimat : D. Papinian, prin d-l avocat V. Ducesleu.

Apel. Amânare pentru comunicare de motive. Simpla depunere la dosar a motivelor constituie o comunicare ?—Soluție negativă.—Art. 69, 74 și 333 pr. civ.

Conform art. 69 și 333 pr. civ. rezultă că neîndeplinirea temeiurilor de drept și de fapt pe care se sprijină apelul, dă drept părții interesate să ceară amânarea și comunicarea lor, fără însă a se putea face a doua amânare și comunicare pentru acest motiv.

În speță, simpla depunere a acestor motive la dosar, fără a le fi comunicat părții adverse prin portărei, conform art. 74 din pr. civ., nu echivalează cu o comunicare legală, în cât din acest punct de vedere incidentul ridicat de intimat este întemeiat și opoziția urmează a fi respinsă. (Curtea de Apel București, secția I, decizia civilă 56 din 24 Oct. 1918, prin care s'a respins opoziția făcută contra deciziei 36/918 a acestei Curți).

SECȚIA II

Apelant : Xenofon Andronescu prin d. avocat Cerkez.
Intimat : G. Carabulea.

Absență.—Curatore.—Reîntoarcerea absenței.—Se poate reforma pe cale de apel

jurnalul care a instituit curatela și anula efectele sale din trecut? Soluție negativă. Art. 98 și urm. cod. civil.

Efectele unui simplu jurnal al trib., prin care nu se pronunță declararea absenței, conform dispozițiilor art. 101 și urm. c. civ., ci se dispune numai luarea de măsuri conservatorii în favoarea unui presupus absent, conform dispozițiilor art. 98 și urm. c. civ., încetează dela sine, îndată ce absentul revine. Absentul odată cu reîntoarcerea sa a dobândit plenitudinea drepturilor de administrație asupra averei sale, iar dispozițiile jurnalului trib. nu mai au nici un efect pentru viitor; iar cele din trecut nu pot fi tranșate de cât pe cale contencioasă, respectând ambele grade de jurisdicție și contradictor cu cei interesați. Reformarea în apel a unui astfel de jurnal dat pe cale grațioasă nu ar avea nici un efect asupra actelor de administrație deja încheiate de curatoarele numite de Trib. cari rămân întregi până la examinarea lor pe cale contencioasă. (Curtea de apel Buc. secția II, decizia civilă No. 75 din 31 Oct. 1918 prin care s'a respins apelul contra jurnal No. 80/917 a Trib. Dâmbovița secția IIa).

SECȚIA III

Apelant: George Bobeș, prin d. avocat Ciurcu.
Intimat: D. Săceleanu, prin d. avocat D. Mototolescu.

Comerciant. — Acțiune personală și mobilă. — Tribunalul competente. — Art. 897 al. 2. — Neaplicabilitatea art. 58 pr. civ.

Conform art. 897, al. 2, în materie comercială acțiunile personale și mobiliare pot fi intentate sau la tribunalul unde aplicațiunea a luat naștere sau unde va trebui executată, după alegerea reclamantului, iar nu la domiciliul pârâtului, cum prevede art. 58 pr. civ., care nu-și poate avea aplicațiunea în speță. (Curtea de apel București, secția III, decizia comercială No. 27 din 16 Iunie 1920, prin care s'a admis apelul contra sentinței comerciale No. 58/918 a trib. Iaomița).

SECȚIA IV

Apelant: Ion N. Diaconescu, prin d. avocat Tudor Popescu,
Inculpat-intimat: I. Ticăloiu, prin d-nii avocați Suciu și Penea.

Denunțare calomnioasă. — Inculpat achitat la prima instanță. — Apel făcut de partea civilă. — Daune. — Inadmisibilitatea lor. — Art. 298 c. p. și 998 c. civil.

În cursul acțiunii penale, acțiunea în daune derivând dintr-un delict de denunțare calomnioasă, trebuie să fie și ea bazată nu numai pe existența caracterelor materiale ale delictului, adică o denunțare în formă regulată dată unei autorități oarecare (art. 298 c. p.), ci trebuie să existe și elementele moralității sale, adică denunțarea să fie recunoscută calomnioasă.

Prin urmare, în speță, inculpatul fiind achitat la prima instanță, pe temeiul că denunțul nu avea un caracter calomnios, reclamantul nu mai poate dobândi, pe calea apelului ce singur a făcut, despăgubiri civile, deși declară că acțiunea sa este bazată pe prejudiciul suferit și cadrează pe principiile din art. 998 c. civil, întrucât nu are nici un temei pe care să se rezeme admiterea apelului, său și acordarea despăgubirilor civile. (Curtea de apel București, secția IV, decizia penală No. 89 din 19 Aprilie 1920, prin care s'a respins apelul contra sentinței penale No. 1649/919 a trib. Muscel).

CURTEA DE CASAȚIE

SECȚIA I

Recurent: Banca Populară Pitești, prin d. av. E. Paximade.
Intimat: F. Leuke și alții prin d. av. V. Atanasiu și Al. Dumitrescu.

Decretul-lege No. 1480 din Ianuarie 1917, Consimțământul părții vătămate prin actele declarate inexistente de acest decret-lege. Cum trebuie privit acesta consimțământ.

Decretul-lege No. 1480/917, declarând inexistente actele specificate într'ansul, privește consimțământul părții vătămate nu numai ca viciat conform dreptului comun, dar ca complet distrus prin constrângerea și sub imperiul autorității inamice. — (Cas. I, deciziunea No. 19 din 9 Februarie 1920, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței No. 97/919 a Trib. Argeș S. I-a)

Recurent: Ministerul de finanțe, prin d. av. C. Marinescu.
Intimat: Gh. Ionescu Chiriac, prin d. av. P. Poni.

Legea Curții de Casație din 1910. — Acțiunea în daune recunoscută particularilor pentru actele administrative de autoritate care îi vătămă. — Dacă există drept de opoziție în aceste acțiuni. — Soluție afirmativă. — Art. 74 din lege.

Art. 74 din legea organică a Înaltei Curți de Casație din 1910, recunoscând dreptul particularilor de a reclama contra daunelor ce li se aduc prin actele administrative de autoritate, prevede că aceste reclamațiuni se vor judeca de instanțele judecătorești conform principiilor generale ale dreptului, însă de urgență și cu precădere asupra altor afaceri, iar termenul de apel și cel de recurs est de 15 zile dela pronunțare.

Aceste modificări aduse procedurii civile să referă însă numai la termenul în care are a se face și de când curge apelul contra unor atari hotărâri, dreptul de opoziție însă nefiind ridicat și el neputând fi nescosotit pe cale de interpretare, urmează că există și ca atare trebuie recunoscut părților. — (Cas. I, deciziunea No. 10 din 26 Ianuarie, 1920, prin care s'a casat, după după divergență, decizia No. 16/916 a Curții de Apel Craiova S. I-a).

SECȚIA II

Recurent: Vasile Matciuc, lipsă.

Dovada cu martori în penal. — Admisibilitatea acestei dovezi când este cerută spre a proba că lipsește unul din elementele delictului imputat.

Când în instanța penală dovada cu martori este cerută în scop de a proba că lipsește unul din elementele delictului imputat inculpatului, ea trebuie admisă chiar dacă pentru dovedirea obligațiunii respective în civil nu este admisibilă.

Astfel când inculpatul cere să dovedească cu martori că obiectul presupus de furat, dânsul l-a cumpărat, această dovadă tinzând la stabilirea bunei sale credințe în dobândirea obiectului, trebuiește admisă, deși vânzarea raportându-se la o valoare mai mare de 150 lei vechi, nu poate fi probată cu martori. (Cas. II, decizia penală No. 518 din 26 Aprilie 1920, prin care s'a admis recursul contra deciziunii No. 382/919 a Curții de apel Iași secția II).

Recurenți: Ion I. Pănescu și a., prin d. av. G. Netter.

Intimați: Radu M. Ion și a., prin d. av. M. Opreșcu.

Ațiunea de partaj. — Dreptul celor interesați, nu numai a moștenitorilor de a interveni în această ațiune. — Lipsa de intervenție deși aveau cunoștință de efectuarea partajului. — Efectele acestor neintervențiuni cu privire la executarea actului. — Art. 785 c. civil.

În materie de împărțea, pentru ca cei interesați să nu fie lezați prin procedura vicleană a moștenitorilor, legea le-a conferit, prin art. 785 c. c., dreptul de a interveni la operațiile împărței.

Deși legea vorbește prin acest text de lege numai de moștenitori, totuși nu există nici un motiv pentru ca această dispoziție să nu fie aplicabilă și acelor cari au dobândit dela moștenitori porțiuni determinate din imobilele succesoriale, dat fiind că dreptul lor de a interveni se justifică pe aceleași temeiuri ca și dreptul creditorilor.

Dacă o împărțea s'a făcut fără a se chema cei în drept, cari au cerut ca să asiste, ea poate fi atacată de ei și se pot opune la executarea actului; dacă însă nu au intervenit la facerea partajului, deși aveau cunoștință de efectuarea lui, împotrivrile ce ar face în contra operațiunii săvârșite nu mai pot fi ținute în seamă.

În speță, recurentul, care cumpărase dela o parte din succesorii porțiuni determinate din locurile stăpânite în indiviziune, a fost chemat în ațiunea de împărțea, dar a fost scos din cauză cu ocaziunea admiterii în principiu a acțiunii, fără ca dânsul să atace cu apel această hotărâre. Operațiunile partajului au urmat mai departe, iar la executarea hotărârii definitive dânsul face contestațiune pe motiv că n'a fost parte în proces astfel că hotărârea de partaj nu este opozabilă, contestațiune și motivul acesta de recurs, nu a fost respins. (Cas. II, deciziunea civilă No. 25 din 24 Martie 1920, prin care s'a casat sentința No. 145/916 a Trib. Argeș, însă pe alte motive referitoare la porțiuni vândute de alți moștenitori).

SECȚIA II

Recurent: Ministerul de Finanțe prin d. av. C. Mariuscu.

Intimați: R. H. Leibu, lipsa.

Legea timbrului. — Contractul de închiriere timbrat, dar fără viza administratorului financiar. — Contract netimbrat. — Art. 40 din lege.

Un contract de închiriere nu poate fi socotit ca timbrat dacă unul din exemplare poartă timbrul legal, ci trebuie ca el să fie investit și cu viza administratorului financiar. Această viză dând actului dată certă, face probă că actul a fost dela început confectionat pe timbru legal, altfel timbrul s'ar putea aplica ori și când și în acest mod s'ar eluda dispozițiunile art. 40 din lege. (Cas. III, deciziunea No. 424 din 9 Decembrie, 1919, prin care s'a admis recursul făcut contra sentinței No. 60/916 a Trib. Fălciu).

Recurent: Direcția G-rală a C. F. R. prin d. av. V. Tonescu.

Intimat: Căpitan N. Krupenski prin d. av. Arm. Iliescu.

Legea de expropriere din 1864. — Hotărâri declaratoare de expropriere. — Recurs. — Notificarea lui. Art. 29 din lege. — Legea de expropriere din 1864. Cine declară utilitatea publică. — Atribuțiunile comisiunii județene. — Competința tribunalului. — Art. 9, 10, 14 și 20 din lege.

1) Potrivit art. 29 din legea de expropriere, Tribunalul va împărțea proprietarului, la domiciliul său, în termen de opt zile, recursul făcut în contra hotărârii declaratoare de expropriere.

Scopul acestei formalități este de a deștepta pe proprietar aducându-i la cunoștință facerea recursului de către partea protivnică pentru a lua cunoștință de termen, părțile necitându-se în asemenea caz.

Dacă Tribunalul a omis a face această notificare, deși i s'a cerut de parte, scopul legii însă este atins odată ce se constată prezența părților în instanța de recurs.

2) Potrivit art. 1 din legea de expropriere, utilitatea publică pentru toate lucrările de interes general se declară de puterea legiuitoare.

Potrivit art. 9 și 10. Comisiunea județeană nu este chemată decât a-și da avizul asupra traseului, putând propune schimbarea lui, pe temeiul cererilor ce i-au fost adresate, iar potrivit art. 14 și 20 Tribunalul, prin sentința sa este chemat numai a constata existența legii care declară cazul de utilitate publică și a stabili dacă exproprierea cerută intră sau nu în cadrul celor prevăzute de lege și dacă s'au propus sau nu modificări de traseu din partea comisiunii județene.

Prin urmare atât comisiunea județeană, cât și tribunalul trec peste competența lor, atunei când prin hotărârile date declară că o expropriere cerută, după aprecierea lor, n'ar fi de utilitate publică, cerțiune care este de atributul puterii legiuitoare, iar nu a lor. (Cas. III, deciziunea No. 60 din 25 Febr. 1920, prin care s'a admis recursul contra sentinței No. 1/919 Trib. Bacău s. II).

„CURIERUL JUDICIAR“

SOCIETATE ANONIMA

Capital social lei 1.000.000 din care 40% deplin vărsat

În puterea deciziunii Consiliului de Administrațiune din 12 Iunie a. c. și a mandatului ce mi s'a dat, în conformitate cu dispozițiunile art. 6 din Statutele societății, invit pe acționarii acestei societăți de a face al doilea vărsământ de 30% asupra capitalului subscris de fiecare, în termen de cel mult 15 zile dela data apariției apelului de față în Monitorul Oficial și cel mai târziu până în ziua de 10 Iulie a. c.

În cazul contrariu acțiunile pentru cari nu se va fi efectuat în termen acest al doilea vărsământ, se vor vinde în contul acționarilor conform art. 170 din cadrul de comerț.

Pentru vărsămintele neefectuate în termen va curge o dobândă de întârziere de 8%.

Vărsămintele se vor efectua în București la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A. și la Banca de Scut a României pentru contul societății.

Administratorul delegat al Societății

J. FOTINO

A apărut legea asupra taxelor de timbru și înregistrare, cu modificările aduse prin Decretele-legi No. 1638 și 1221 bis/920, și expunerea de motive și indexul alfabetic, întocmită de D-l E. C. Decusară. Tipărită pe hârtie velină. Preț 10 lei. Depozit general la „Curierul Judiciar“.